

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK**

OBRAZLOŽENJE NACRTA BUDŽETA ZA 2016. GODINU

SADRŽAJ:

1. PRAVNI OSNOV	1
2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE	1
3. UVONE NAPOMENE	1
4. PROCJENA PRIHODA I PRIMITAKA	2
4.1. Porezni prihodi	3
4.2. Neporezni prihodi	3
4.3. Tekući grantovi	4
4.4. Kapitalni grantovi	4
4.5. Prenesena sredstva	5
4.6. Kreditno zaduženje	5
5. RASPORED RASHODA I IZDATAKA	5
5.1. Sredstva za bruto plate i naknade	7
5.2. Sredstva za materijal, energiju i usluge	7
5.3. Tekući grantovi (transferi), kamate i rezerva	8
5.4. Kapitalni grantovi (transferi) i izdaci	9
5.5. Povrat sredstava finansiranja	10
6. NAREDNE AKTIVNOSTI	10

1. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje budžeta Općine je sadržan u članovu 32. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14 i 8/15) i članu 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 49/06).

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE

Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine definisano je da nakon Vladinog (Općinski načelnik) razmatranja Premijer (Općinski načelnik) dostavlja Parlamentu (Općinsko vijeće) nacrt budžeta za sljedeću fiskalnu godinu najkasnije do 5. novembra tekuće godine. Zakonom o principima lokalne samouprave definisano je da Vijeće u okviru svojih nadležnosti usvaja budžet i izvještaj o izvršenju budžeta jedinice lokalne samouprave.

3. UVODNE NAPOMENE

Aktivnosti na izradi budžeta za 2016. godinu su započele u martu tekuće godine i odvijale su se prema utvrđenom "Budžetskom kalendaru". Prema instrukcijama koje su upućene budžetskim korisnicima iz općinskog Registra, prikupljeni su zahtjevi svih službi i drugih korisnika, na osnovu kojih je sačinjen "Dokument okvirnog budžeta Općine Tešanj za period 2016.- 2018. godine" (u daljem tekstu DOB). DOB predstavlja trogodišnju procjenu prihoda i primitaka i projekciju rashoda i izdataka sa finansiranjem. Isti je usvojen i objavljen na internet stranici Općine.

Po usvajanju DOB-a provedene su aktivnosti na izradi nacrtu za 2016. godinu, ponovo na bazi zahtjeva budžetskih korisnika obuhvaćenih Registrom. Nacrt je proizašao iz nove procjene ostvarenja prihoda za tekuću godinu, procjene realizacije projekata u tekućoj godini, osnovnih makroekonomski pokazatelja vezanih za privredne tokove, zapošljavanje, inflaciju, najavljenih izmjena zakonske regulative, visine i dinamike otplata vanjskog duga Federacije BiH i dugog.

Budući da se radi o dosada najvećem općinskom budžetu, ovaj budžet u nacrtu se znatno razlikuje po strukturi u odnosu na sve prethodne budžete. Sve razlike će biti detaljnije obrađene u nastavku, a u uvodnom dijelu izdvajamo slijedeće bitne elemente:

- Ukupan budžet u nacrtu za 2016. godinu iznosi **15.610.000,00 KM**, što je više od Budžeta za 2015. godinu za 639.000,00 KM.
- Planirano kreditno zaduženje za 2016. godinu iznosi **2.200.000,00 KM**, što je više od planiranog u Budžetu za 2015. godinu za 490.000,00 KM.
- Bez kreditnog zaduženja budžet iznosi **13.410.000,00 KM**, što je više od Budžeta za 2015. godinu za 149.000,00 KM.
- Bez kreditnog zaduženja i prenesenih sredstava budžet iznosi **12.770.000,00 KM**, što je više od Budžeta za 2015. godinu za 506.000,00 KM.
- Planirani akumulirani suficit za 2016. godinu (prijenos viška prihoda nad rashodima iz 2015. godine) iznosi **640.000,00 KM**, što je manje od Budžeta za 2015. godinu za 357.000,00 KM.
- Tekući budžet koji obuhvata samo porezne i neporezne prihode iznosi **9.005.000,00 KM**, što je više od planiranog u Budžetu za 2015. godinu za 126.000,00 KM.

Može se konstatovati da je uvećanje budžeta najvećim dijelom planirano kroz projekt odvodnje i prečišćavanje otpadnih voda (Watsan) na bazi realizacije grant sredstava i kreditnog zaduženja. S druge strane, baza za uvećanje izdvajanja za tekuće aktivnosti (funkcionisanje organa uprave, opšt društvenih potreba i grantova nevladinom sektoru) je uvećana, ali ne u obimu koji bi omogućio dalje značajnije izmjene u strukturi izdvajanja.

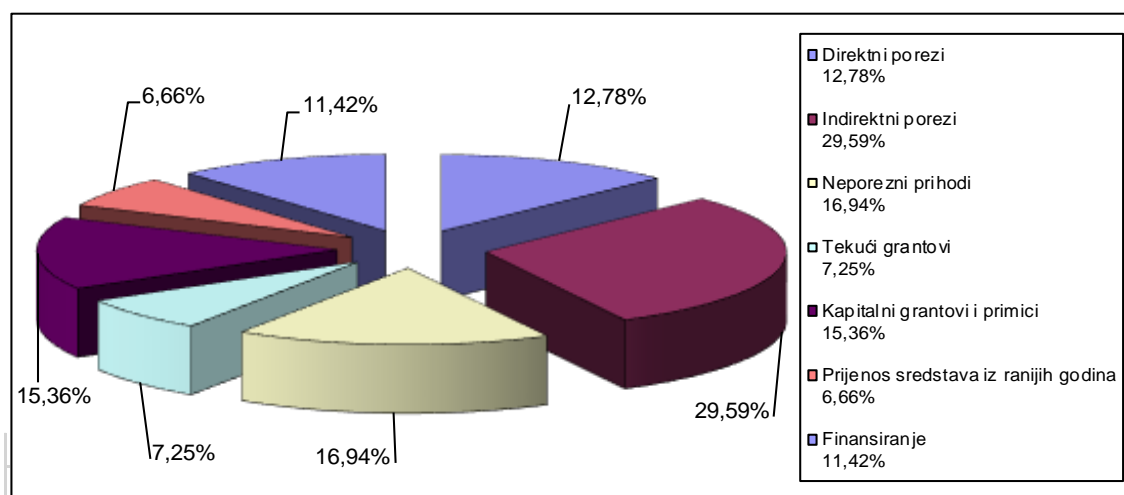
4. PROCJENA PRIHODA, PRIMITAKA I FINANSIRANJA

Prihodi, primici i finansiranje za narednu budžetsku godinu su projicirani u do sada najvećem godišnjem iznosu sredstava. Kako su za narednu godinu planirana značajnija povlačenja kreditnih i grant sredstava, bez većeg rasta poreznih i neporeznih to je dovelo do značajnije izmjene strukture prihodovne strane budžeta.

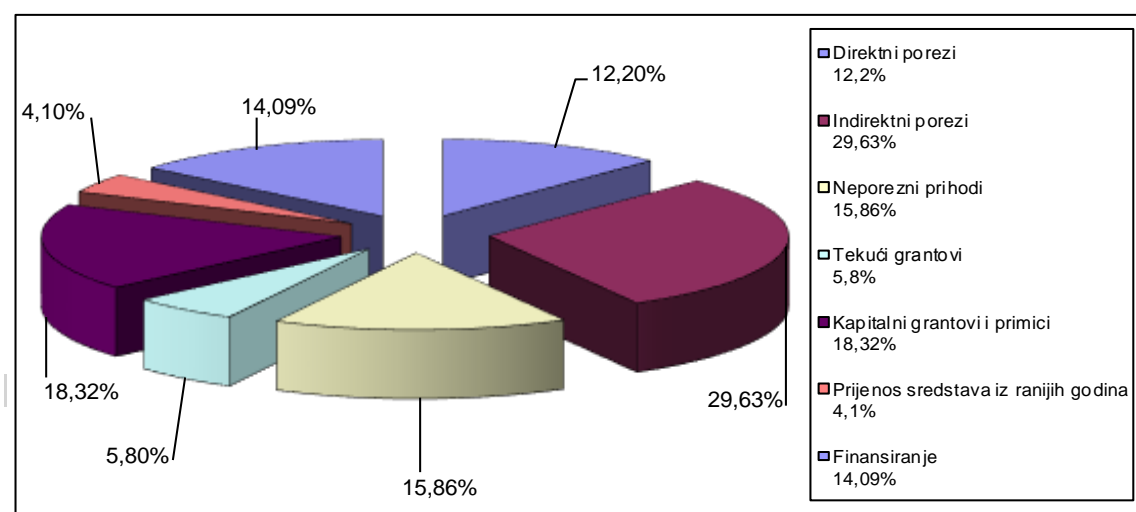
Struktura prihoda i primitaka sa finansiranjem iskazana je u narednom tabelarnom i grafičkom pregledu:

Vrsta prihoda - primitka	2015. godina		2016. godina	
	Iznos	Procent	Iznos	Procent
1	2	3	4	5
Direktni porezi	1.913.000,00	12,78%	1.904.000,00	12,20%
Indirektni porezi	4.430.000,00	29,59%	4.625.000,00	29,63%
Neporezni prihodi	2.536.000,00	16,94%	2.476.000,00	15,86%
Tekući grantovi	1.085.000,00	7,25%	905.000,00	5,80%
Kapitalni grantovi i primici	2.300.000,00	15,36%	2.860.000,00	18,32%
Prijenos sredstava iz ranijih godina	997.000,00	6,66%	640.000,00	4,10%
Finansiranje	1.710.000,00	11,42%	2.200.000,00	14,09%
SVEGA PRIHODI I PRIMICI	14.971.000,00	100,00%	15.610.000,00	100,00%

Tabela 1. - Struktura prihoda i primitaka za 2015. i 2016. godinu

Grafikon 1. - Struktura prihoda i primitaka za 2015. godinu

Grafikon 2. - Struktura prihoda i primitaka za 2016. godinu

4.1. POREZNI PRIHODI

Porezni prihodi predstavljaju najvažniji izvor općinskih prihoda.

Oni čine 41,83% ukupnog budžeta, odnosno 51,13% budžetskih prihoda bez finansiranja (kreditnog zaduženja) i prenesenih sredstava.

Sastoje se od direktnih (porez na dohodak, porez na imovinu i dr.) i indirektnih poreza (porez na potrošnju – PDV, carine, akcize i prihodi koji pripadaju Direkciji za ceste).

Za narednu godinu je planiran rast ovih prihoda za 2,93%, odnosno 186.000,00 KM.

- Direktni porezi

Za narednu godinu je planiran isti nivo direktnih poreza (99,53%-tni iznos tekuće godine).

Razlog stagnacije ove podgrupe prihoda je planirano smanjenje stavke "Porez na promet nepokretnosti" za 15,09% u odnosu na tekuću godinu. U tekućoj godini je bilo nekoliko prometovanja velike vrijednosti koja su dovela do njenog privremenog rasta, a na ovaj način se stavka svodi na uobičajeni godišnji nivo prihoda. Kako se radi o poreznom obliku čija osnovica nije unaprijed poznata (vrijednost prometovanih nepokretnosti), to se za projekciju prihoda koristi metoda trenda, te opšti i ekonomski pokazatelji (stepen privrednih aktivnosti, migracije stanovništva i sl.).

S druge strane, planiran je rast stavki "Porez na dohodak" (6,19%) i "Porez na imovinu" (4,26%), čime se ova podgrupa u cjelini zadržava na približnom nivou prethodne godine.

Ovi porezi predstavljaju stabilne općinske prihode čije se osnovice mogu adekvatno projicirati i koji se konstanto uvećavaju.

- Indirektni porezi

Prihodi od indirektnih poreza u strukturi općinskih prihoda čine 29,63% ukupnog budžeta, odnosno 51,36% svih poreznih i neporeznih prihoda, tako da od njihove procjene i ostvarenja u najvećoj mjeri zavisi realnost cjelokupnog budžetskog dokumenta.

Indirektni porezi su u prvih devet mjeseci 2015. godine ostvareni uvećano za 5,99%, odnosno 198.347,01 KM. Razlog uvećanja je rast ukupno naplaćenih indirektnih poreza na nivou BiH, ali i smanjenje obaveza FBiH po osnovu otplate vanjskog duga u tekućoj godini, čime se uvećava osnovica za raspodjelu.

Za narednu godinu je planiran dalji rast prihoda na nivou BiH, ali će istovremeno rasti obaveza FBiH po osnovu otplate vanjskog duga za prispjele obaveze zaduženja prethodnih godina. Zbog toga nije planiran veći rast ove podgrupe prihoda od projiciranih 4,4% u odnosu na plan za 2015. godinu, odnosno 2,1% u odnosu na procjenu ostvarenja za 2015. godinu.

4.2. NEPOREZNI PRIHODI

Neporezni prihodi čine 15,86% ukupnog budžeta, odnosno 19,39% budžetskih prihoda bez finansiranja (kreditnog zaduženja) i prenesenih sredstava.

Sastoje se od tri podgrupe prihoda od kojih su dvije umanjene.

Zbog toga je za narednu godinu planiran pad ovih prihoda za 2,37%, odnosno 60.000,00 KM.

Predložena rješenja se mogu sagledati putem analize osnovnih podgrupa ove grupe prihoda.

- Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine

Ovi prihodi većim dijelom zavise direktno od aktivnosti organa upravo, kao što je slučaj sa prihodima od iznajmljivanja, investiranja (kamata) i slično. Ove stavke su stabilne i planiraju se u istom obimu tekuće godine. Izuzetak čini stavka "Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih prava", koja je uslovljena isključivo

procedurom ugovaranja i naplate regulisane u cijelosti od strane Kantona. Za narednu godinu je planiran isti iznos i ove stavke prihoda.

S toga su ovi prihodi u cjelini zadržani na istom nivou iz tekuće godine.

U strukturi neporeznih prihoda ova grupa učestvuje sa 7,96%.

- Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga

Ova podgrupa prihoda čini najveći dio neporeznih prihoda od 90,63%.

I ovi prihodi većim dijelom zavisi direktno od aktivnosti Organa uprave. Za narednu budžetsku godinu planirano je djelimično smanjenje ove podgrupe prihoda u odnosu na plan za 2015. godinu za 1,1%, odnosno 25.000,00 KM.

Unutar ove podgrupe prihoda izvršeno je usklađivanje planiranih obima sa stvarnim potencijalom pojedinačnih stavki, tako da je došlo do smanjenja ili uvećanja istih u odnosu na prethodnu godinu, ali bez značajnije izmjene ukupnih sredstva podgrupe.

- Novčane kazne i ostali prihodi

Ova podgrupa prihoda je pretrpjela najveće izmjene u odnosu na tekuću godinu.

Za narednu godinu je planirano njeno umanjjenje za 50%, odnosno 35.000,00 KM zbog izvršene naplate iz ranijih godina po osnovu intervencija u privredi u tekućoj godini. Međutim zbog malog učešća ove stavke u strukturi neporeznih prihoda od svega 1,41%, ovo smanjenje nema značajniji utjecaj na osnovnu grupu prihoda u cjelini.

4.3. TEKUĆI GRANTOVI

Tekući grantovi po strukturi nemaju značajnije izmjene. U okviru grupe jedino se gase grant sredstva za sanaciju šteta od poplava zbog prestanka zakonske obaveze uplate sredstava. Time se ova grupa umanjuje za 90.000,00 KM u odnosu na tekuću godinu. I dalje se planiraju grantovi fonda za zaštitu okoliša u istom obimu. S druge strane, budući da je u tekućoj godini izvršeno izmirenja obaveza Kantona nastalih u prethodim godinama, za narednu godinu je planirano vraćanje grantova Kantona za boračke populacije na uobičajeni godišnji nivo. Grantovi iz inostranstva (deminiranje i drugo) su planirani u nešto umanjenom obimu zbog okončanja dijela projekata koje se planira u tekućoj godini.

U cjelini ova grupa rashoda je umanjena za 16,59%, odnosno 180.000,00 KM, u odnosu na 2015. godinu.

4.4. KAPITALNI GRANTOVI I PRIMICI

Ova grupa prihoda je planirana u većem obimu za 24,35%, odnosno 560.000,00 KM, u odnosu na 2015. godinu.

Planirana su veća sredstva ino-granta za odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda za 300.000,00 KM koja će se nastojati obezbijediti blagovremenim apliciranjem za korištenje srstava međunarodnih fondova. Pored toga, za narednu godinu je planiran utrošak sredstava vodnih naknada Kantona kroz budžet Općine, tako da je ponovo planirana posebna budžetska stavka od 400.000,00 KM.

Planirana su ponovo sredstva GSM licenci i namjenska sredstava za industrijske zone na nivou iz tekuće godine. Sredstva su planirana na bazi procjene, s tim da se i dalje ova sredstva realizuju na različite načine, tako da se može desiti da se odobrena sredstva realizuju direktnim ugovaranjem viših nivoa vlasti bez doznake sredstava općinskim budžetima.

Generalno, u vrijeme izrade budžeta nije poznata visina sredstava koja će biti dodijeljena Općini, te se planiranje stavki temelji na procjeni i kandidovanim programima.

4.5. PRENESENA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA

U ovoj fazi izrade budžeta, planiran je prijenos akumuliranih sredstava u okviru stavke "Prenesena namjenska sredstva Fonda za vatrogastvo i posebne naknade na plate" koja su ostvarena a neutrošena u prethodnim godinama u visini od 350.000,00 KM. Takođe je planiran prijenos sredstava za realizaciju ugovorenih projekata, za dio koji se neće okončati u tekućoj godini u visini od 200.000,00 KM. Prema procjeni ostvarenja prihoda i rashoda tekuće godine planiran je i slobodni višak sredstava suficita od 90.000,00 KM.

Prilikom izrade prijedloga budžeta definisat će se i druge aktivnosti koje će biti ugovorene a nerealizovane, kao i visina sredstava ukupnog suficita koji će biti uključen u budžetski dokument.

4.6. KREDITNO ZADUŽENJE

U 2015. godini je bilo planirano povlačenje odobrenih kreditnih sredstava EIB-a u visini od 1.200.000,00 KM za Projekt prikupljanja i odvodnje otpadnih voda - Watsan. Kako je u međuvremenu ugovoren znatno veći iznos granta za realizaciju projekta, umanjena je potreba za kreditnim sredstvima tekuće godine na svega 406.000,00 KM.

Za narednu godinu je planirano intenziviranje radova na narednim fazama Projekta, sa povlačenjem kreditnih sredstva od 2.200.000,00 KM.

Pored toga planirana su sredstva za garancije date JP "Toplana" Tešanj za toplifikaciju Tešnja u visini od 100.000,00 KM.

5. RASPORED RASHODA I IZDATAKA

Na osnovu iskazanih zahtjeva općinskih službi i drugih budžetskih korisnika obuhvaćenih Registrom izvršena je raspodjela sredstava na pojedine grupe rashoda i izdataka.

Bez obzira na uvećanje budžeta koje je planirano za narednu godinu, resursi općinskog budžeta za finansiranje tekućih potreba lokalne zajednice su ograničeni. Uvećanje sredstava je vezano odgovarajućom namjenom i usmjereno je na kapitalna ulaganja koja su uvećana za 509.000,00 KM, odnosno 8,24% u odnosu na 2015. godinu.

Stoga je, uz djelimično povećanja pojedinačnih izdvajanja, obezbjeđeno funkcionisanje lokalne administracije i mjesnih zajednica; finansiranje ranije uspostavljenih socijalnih izdvajanja; obezbjeđena je značajna podrška nevladinom sektoru, sportskim i kulturnim aktivnostima, projektima mladih; izdvajaju se dodatna sredstva za javne ustanove koje se finansiraju iz budžeta viših nivoa vlasti, vrši se stipendiranje studija, te podrška poticajima u lokalnoj ekonomiji (poljoprivreda i zanatstvo). Takođe su obezbjeđene komunalne potrebe i održavanje sve veće putne i druge infrastrukture, projekti ekološke zaštite te druge opštredruštvene potrebe.

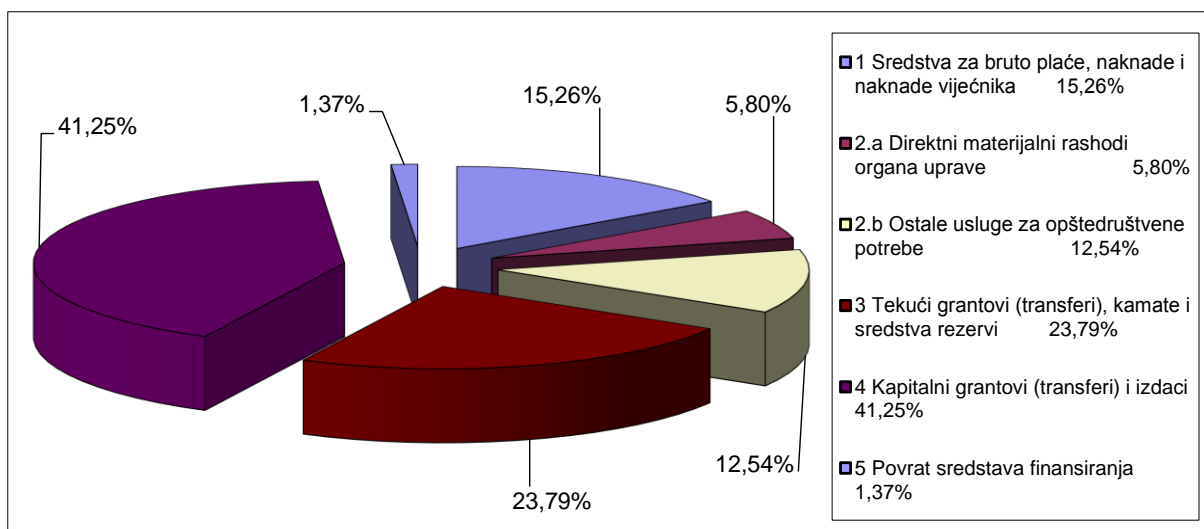
Ukupni rashodi i izdaci budžeta za 2016. godinu iznose 15.610.000,00 KM, a finansiraju se iz slijedećih izvora:

- Porezni i neporezni prihodi Općine 8.654.000,00 KM,
- Namjenska sredstva 1.181.000,00 KM,
- Grant sredstva 3.575.000,00 KM i
- Kreditna sredstva 2.200.000,00 KM.

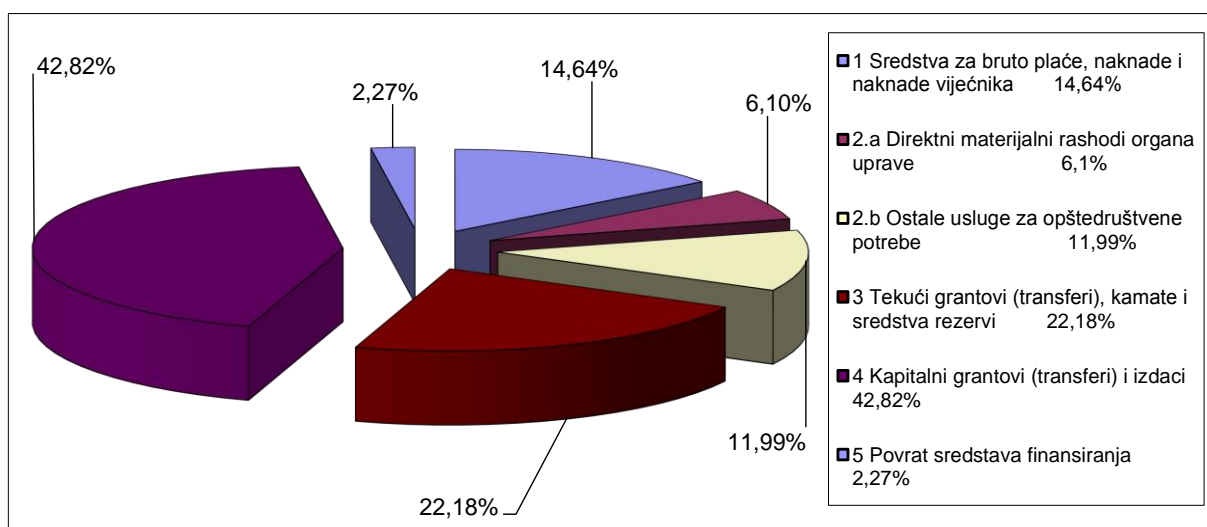
Struktura ukupnih rashoda i izdataka budžeta iskazana je na sljedećem tabelarnom i grafičkom prikazu:

R. br.	Vrsta rashoda i izdataka	Plan za 2015. godinu	Procent 4/suma	Plan za 2016. godinu	Procent 4/suma
1	2	3	4	5	6
1	Sredstva za bruto plaće, naknade i naknade vijećnika	2.285.000,00	15,26%	2.285.000,00	14,64%
2.a	Direktni materijalni rashodi organa uprave	868.000,00	5,80%	951.600,00	6,10%
2.b	Ostale usluge za opštredruštvene potrebe	1.877.000,00	12,54%	1.872.000,00	11,99%
3	Tekući grantovi (transferi), kamate i sredstva rezervi	3.561.000,00	23,79%	3.462.400,00	22,18%
4	Kapitalni grantovi (transferi) i izdaci	6.175.000,00	41,25%	6.684.000,00	42,82%
5	Povrat sredstava finansiranja	205.000,00	1,37%	355.000,00	2,27%
	UKUPNO	14.971.000,00	100,00%	15.610.000,00	100,00%

Tabela 2. - Struktura rashoda i izdataka za 2015. i 2016. godinu

Grafikon 3. - Struktura rashoda i izdataka za 2015. godinu

Grafikon 4. Struktura rashoda i izdataka za 2016. godinu

5.1. SREDSTVA ZA PLATE I NAKNADE

Ova grupa rashoda je zadržavana u potpunosti na istom nivou u 2013., 2014. i 2015. godini. Ovim Nacrtom nije planirano povećanje iste, iako postoje zahtjevi Sindikata za uvećanje stavki i usklađivanje primanja sa drugim nivoima vlasti i općinama.

Jedan od pokazatelja efikasnosti općinske administracije je i pokazatelj broja zaposlenih na 1.000 stanovnika. U Općinskom organu uprave Tešanj, taj pokazatelj je 1,94 uposlenika na 1.000 stanovnika, a bez tehničke jedinice (vatrogasci PVJ) taj broj je 1,66 na 1.000 stanovnika. To je daleko ispod prosjeka u Federaciji BiH gdje ima općina i sa 3,5 uposlena na 1.000 stanovnika. S druge strane, efikasna općinska administracija ima primanja koja su na nivou od 88% primanja federalnih organa uprave i nekih razvijenih općina u FBiH.

Pored toga, plaće i naknade uposlenih sad čine 14,64% budžeta, odnosno 17,04% bez kreditnog zaduženja. Uobičajeno, taj procent u Federaciji BiH se kreće između 21 do 28%, a u nekim općinama iznosi više od 40% budžeta.

5.2. SREDSTVA ZA MATERIJAL, ENERGIJU I USLUGE

Ova grupa rashoda planirana je u većem obimu od sredstava za 2015. godinu za 2,86%, odnosno 78.600,00 KM.

U okviru ove grupe rashoda podgrupa "Direktni materijalni rashodi Organa uprave" je uvećana za 9,63%, odnosno 83.600,00 KM. Najveći dio ovog uvećanja, više od 70%, se odnosi na provođenje općinskih izbora naredne godine. Budući da je Općinska izborna komisija uključena u rashode Organa uprave u ovu grupu rashoda su uključene nove stavke rashoda: "Naknade za angažman biračkih odbora i drugo (neto iznos)" od 47.000,00 KM i "Unajmljivanje imovine" od 3.000,00 KM. Pored toga, planirana su uvećanja stavki koje su vezane za općinske izbore kao što su sredstva za poreze i doprinose za biračke odbore i drugo. Na preostalim stavkama planirana su samo nužna uvećanja izazvana, u najvećoj mjeri, eksternim uzrocima. Izdvajamo uvećanja na slijedećim stavkama:

- "Izdaci za volonterski rad po osnovu ugovora" sa uvećanjem od 100%, odnosno 20.000,00 KM, zbog promjene naknada za volontere u skladu sa novim zakonskim rješenjima.
- "Usluge vještačenja i drugi troškovi vođenja postupaka i prinudna izvršenja" sa uvećanjem od 80%, odnosno 8.000,00 KM, zbog obaveze sklapanja ugovora sa nekom od firmi za prinudno uklanjanje bespravno izgrađenih objekata i planiranja sredstava za izvršenja.

U okviru podgrupe "Ostale usluge za opštredruštvene potrebe" planirano je umanjenje sredstava za 0,27%, odnosno 5.000,00 KM.

Umanjenja su predviđena na tri stavke rashoda zbog smanjenja obima aktivnosti koje su u proteklim godinama bile intenzivirane vanrednim okolnostima i obezbjeđenjem dodatnih namjenskih sredstava. Radi se o stavkama: "Interventne i preventivne mjere - otklanjanje posljedica poplava i sprečavanje nastanka novih šteta" (smanjenje od 65.000 KM), "Sredstva za označavanje naseljenih mjesta, ulica, trgova, označavanje objekata brojevima i uspostava adresnog registra" (smanjenje za 15.000 KM) i "Sredstva za deminiranje i trajno obilježavanje minskih polja" (smanjenje za 20.000 KM).

Bez obzira na umanjenje ove grupe rashoda u cjelini, u ovom Nacrtu su uvećana sredstva na stavkama koje su vezane za održavanje postojeće infrastrukture zbog stalnog širenja i razvijanja iste kroz kapitalna ulaganjima u proteklim godinama.

Radi se o širenju mreže javne rasvjete, mreže asfaltnih puteva, proširenjima i uređenjima makadamskih puteva, novim dječijim igralištima, novim autobuskim stajalištima, te proširenju aktivnosti programa komunalne higijene. Sve ovo iziskuje dodatne troškove održavanja koji u protivnom mogu imati niz negativnih posljedica, prije svega po pitanje sigurnosti građana.

Preostali dio stavki je zadržan na postojećem nivou.

5.3. TEKUĆI GRANTOVI (TRANSFERI), KAMATE I SREDSTVA REZERVI

Ova grupa rashoda za slijedeću godinu je planirana u manjem obimu od tekuće godine za 2,24%, odnosno 79.600,00 KM.

Posmatrano po pojedinačnim podgrupama ove grupe rashoda može se reći slijedeće:

- "Grantovi mjesnim zajednicama" su uvećani za 10%, odnosno 20.000,00 KM. Sredstva za mjesne zajednice su nepromijenjena već tri budžetske godine. Angažovanjem jedinstvenog knjigovodstvenog servisa, napravljen je značajan pomak po pitanju evidentiranja i izmirenja zakonskih obaveza od strane mjesnih zajednica i svojevrsne legalizacije njihovog rada, čime su neminovno uvećani rashodi istih. Zbog toga je neophodno izvršiti i uvećanje izdvajanja na predloženi način.

U okviru podgrupe "Grantovi socijalne zaštite i pomoći" izvršeno je brisanje stavke "Sredstva pomoći stanovništvu za otklanjanje posljedica poplave – obnova oštećenih i uništenih stambenih objekata" od 100.00,00 KM jer će izdvojena sredstva pomoći biti realizovana kroz Budžet za 2015. godinu. Zakonska obaveza izdvajanja sredstva za sanaciju šteta od poplava je prestala, tako da se od jula tekuće godine ovi prihodi više i ne ostvaruju.

Pored toga umanjeње je planirano na stavci "Sredstva za stambeno zbrinjavanje boračkih populacija iz Budžeta ZE-DO kantona" (60.000,00 KM), jer su u 2015. godini vršene doznake zaostalih sredstava iz prethodnih godina, čime su sredstva bila uvećana. Stavka za narednu godinu se planira na bazi najavljenog ponovnog izdvajanja sredstava iz budžeta ZE-DO kantona.

S druge strane, izvršeno je uvećanje sredstava na stavci "Grant centru za socijalni rad Tešanj" za 7,59%, odnosno 24.000,00 KM. Kao što je poznato, Centara za socijalni rad je jedinstvena ustanova čiji rad se u cjelini finansiraju iz općinskog budžeta. Za razliku od drugih ustanova na teritoriji Općine, Centar ne dobija sredstva za redovnu djelatnost iz kantonalnog budžeta, niti ostvaruje vlastite prihode iz djelokruga svoga rada (izuzev skromne naplate naknada za izdavanje uvjerenja). Ovo predstavlja prvo povećanje sredstava od 2012. godine.

- Sredstva podgrupe "Grantovi za kulturu, obrazovanje i mlade" su uvećana za 5,69%, odnosno 48.000,00 KM. Uvećanja su prije svega načinjena na stavkama stipendiranja. Stavka "Studentske stipendije i sredstva podrške za posebno nadarene učenike" uvećana je za 30.000,00 KM, čime se obezbjeđuje nastavak prakse obezbjeđenja stipendija za sve studenata koji ispunjavaju uslove općinskog konkursa. Takođe su uvećana sredstva na stavci "Grant za postdiplomske studije" (3.000,00 KM), čime se obezbjeđuje podrška za sve veći broj sugrađana koji stiču najviša akademska zvanja. Pored toga uvećana su sredstva na stavci "Grant Općoj biblioteci Tešanj" za 4.000,00 KM, zbog uvećanih troškova održavanja prostorija Biblioteke.
- Podgrupe "Grantovi u oblasti sporta" i "Grantovi udruženjima građana" su planirani na istom nivou iz 2015. godine.
- Podgrupa "Ostali grantovi" je umanjena za 4,28%, odnosno 26.000,00 KM. Umanjenje je planirano u okviru stavke "Povrat poreza, izvršenja po presudama, prinudna izvršenja i sporazumna rješenja" za 26.000,00 KM. Ova stavka je vraćena na uobičajeni godišnji nivo nakon vanrednog uvećanja stavke po osnovu okončanja dva spora (obrazloženo u okviru Izmjena i dopuna Budžeta za 2015. godinu).
- Podgrupa "Kamate i operativna budžetska rezerva" se uvećava za 4.000,00 KM zbog povećanja sredstava za kamate na novi iznos duga po osnovu kreditnog zaduženja. Iznos sredstva "Operativne budžetske rezerve" ostaje na istom apsolutnom nivou iz tekuće godine. Budžetska rezerva sada čini 1,11% od ukupnih planiranih poreznih i neporeznih prihoda, dok je to u nacrtu za 2015. godinu iznosilo 1,27%. Maksimalan iznos operativne budžetske rezerve može iznositi 3% planiranih prihoda bez namjenskih prihoda, vlastitih prihoda korisnika i bez primitaka.

5.4. KAPITALNI GRANTVI (TRANSFERI) I IZDACI

Ova grupa rashoda je u odnosu na 2015. godinu uvećana za 8,24%, odnosno 509.000 KM. Razlog njenog uvećanja jeste planirano intenziviranje aktivnosti na projektu gradnje kanalizacionih kolektora iz odobrenih kreditnih sredstava i planiranih grant sredstava. U ovoj fazi izrade budžeta za navedeni projekt planiran je iznos od 3.700.000 KM. Struktura ove grupe rashoda i izdataka je značajno izmijenjena, kako po podgrupama, tako i po izvorima sredstava iz kojih se finansira. U ukupnim rashodima i izdacima ove grupe od 6.684.000 KM, planirana je realizacija iz poreznih i neporeznih prihoda u visini od 1.265.000 KM, iz namjenskih sredstava 409.000 KM, iz grant sredstava 2.810.000 KM i iz kreditnih sredstava 2.200.000 KM. Posmatrano po pojedinim podgrupama može se izdvojiti sljedeće:

- Podrška projektima drugih izvora i utrošak namjenskih sredstava

Ova grupa čini 73,14% kapitalnog dijela budžeta (4.889.000 KM). Najznačajnija stavka unutar podgrupe je "Projekt prikupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području općine Tešanj" (3.700.000 KM). Ova stavka čini 75,68% podgrupe, odnosno 55,36% kapitalnog dijela budžeta. Za narednu godinu je planirana realizacija dionice Žabljak-Jelah i Jelah-Mračaj, te dioice Tešanjka-prečistač Kraševo. Ponovo je planiran utrošak sredstava od koncesija i naknada za korištenje šuma. Ukupna sredstva za ove namjene planirana su u visini od 60.000 KM i ista će se dodatno rasporediti po lokalitetima kroz listu kapitalnih projekata za 2016. godinu. Predviđena su i sredstva na stavci "Podrška projektima Evropske komisije i drugih institucija - općinsko učešće" u visini prosječno planiranih sredstava prethodne (60.000 KM) i tekuće godine (140.000 KM). "Podrška projektima i utrošak sredstava kapitalnih grantova viših nivoa vlasti i drugih izvora" su planirani u nešto manjem obimu od 20,27%, odnosno 75.000 KM, zbog trenutne procjene resornih službi koja će biti korigovana u zavisnosti od dodatnih informacija do izrade prijedloga budžeta. Iz ove dvije stavke sredstava će se sufinansirati projekti za koje je neophodno obezbjediti općinsko učešće ili dodatna sredstva za cjelovitu implementaciju istih. Namjenska sredstva posebne naknade za zaštitu i spašavanje i fonda za vatrogastvo se troše kroz dvije izdvojene stavke, a sastoje se od prenesenih neutrošenih sredstava iz prethodnih godina i planiranih sredstava za narednu budžetsku godinu. Ukupna visina ovih sredstava je na približnom nivou iz 2015. godine. Sredstva će se utrošiti prema planovima koje priprema Služba civilne zaštite i usvoji Štab civilne zaštite Općine Tešanj, odnosno Općinski načelnik. Ponovo su planirana sredstva za poslovne zone, ali sa uvećanjem u odnosu tekuću godinu za 8%, odnosno 20.000 KM, zbog planiranog općinskog učešća u realizaciji iste. Planirana su i sredstva za sanaciju Gradine na nivou iz 2015. godine.

- Općinski projekti (novi projekti i nastavak započetih projekata)

Ova podgrupa čini 16,76% kapitalnog dijela budžeta (1.120.000 KM). U ovoj fazi izrade budžeta planirana su manja sredstva od 2015. godine za 729.000 KM. Za razliku od tekuće godine, za narednu nije planirana realizacija projekata iz kreditnih sredstava (Uređenje Titove ulice i Ul. 1. marta), tako da je budžet umanjen za 510.000 KM. Pored toga, planiran je manji prijenos ugovorenih, a nerealizovanih projekata, budući da se u ovoj fazi izrade budžeta ne raspolaže sa dovoljno informacija. Ova sredstva su planirana umanjeno za 339.000 KM. I dalje se planiraju sredstva za gradnju autobuskih stajališta, kao i sredstva za izradu projektne dokumentaciju u istom obimu iz 2015. godine. Stavka "Otkup preuzetog i ekspropisanog zemljišta" je planirana u visini od 150.000 KM.

Sredstva su umanjena za 200.000 KM u odnosu na 2015 godinu, jer se očekuje okončanje većeg dijela planiranih eksproprijacija do kraja tekuće godine.

Budžetska stavka za vodosnabdijevanje sada je ponovo uvećana, budući da se za narednu godinu planira realizacija projekta po modelu ugovaranja i doznake sredstava općinskim budžetima. Na taj način će se kroz budžet Općine financirati projekti iz vodnih naknada, učešća građana i izvornih prihoda Općine u ukupnoj projiciranoj visini od 520.000 KM.

U Nacrtu budžeta je planirana stavka za nabavku vozila u visini od 20.000 KM, iz koje je planirana nabavka 2 polovna vozila za potrebe općinskih službi za terenski rad, uz prodaju dva starija vozila čije održavanje iziskuje uvećanje troškova na drugim stavkama rashoda. Konačno, u okviru ove podgrupe ponovo su planirana sredstva za unutarnje i vanjsko uređenje Općine umanjeno za 15.000 KM u odnosu na 2015. godinu, te nabavku informatičke i druge opreme uvećano za 25.000 KM za realizaciju projekta digitalnog arhiva Katastra.

- Preostala kapitalna ulaganja i grantovi

Ova podgrupa čini 10,1% kapitalnog dijela budžeta (675.000 KM).

"Kapitalna ulaganja" predstavljaju stalnu budžetsku stavku koja se dugi niz godina raspoređuje kroz listu kapitalnih ulaganja. Tako je i za narednu godinu planirano izdvajanje ovih sredstava, ali uz uvećanje od 50.000,00 KM, odnosno 11,9%. Sredstva liste kapitalnih ulaganja će biti definisana posebnom odlukom Općinskog vijeća.

U ovom dijelu su planirana sredstva na stavci "Utrošak sredstava GSM licenci" na istom nivou tekuće godine, u skladu sa planiranim namjenskim sredstvima prihodne strane budžeta. Konačno, u okviru ove podgrupe i dalje se obezbjeđuje izdvajanje sredstva za podršku vjerskim zajednicama sa teritorije Općine u istom obimu iz 2015. godine.

5.5. POVRAT SREDSTAVA FINANSIRANJA

U okviru ove grupe planirane su dvije stavke.

Prva stavka "Povrat kredita" u visini od 225.000 KM se odnosi na amortizovanje obaveze po osnovu odobrenog zaduženja kod komercijalne banke (ukupno zaduženje od 510.000 KM). Druga stavka se odnosi na sredstva za garancije date JP Toplana Tešanj za toplifikaciju Tešnja u visini od 100.000,00 KM. Od ukupno planiranog iznosa ove stavke 50% sredstava predstavlja obavezu Općine, dok drugi dio predstavlja ugovorenu obavezu rezervisanja sredstava prema Razvojnoj banci Federacije BiH.

Sredstva po osnovu ove dvije obaveze čine 3,94% od ukupnih poreznih i neporeznih prihoda za narednu godinu.

6. NAREDNE AKTIVNOSTI

Nacrt budžeta je sačinjen na bazi informacija i pokazatelja koji su bili dostupni u vrijeme pripreme istog. Za naredni vremenski period je planirano provođenje javne rasprave kojom će se definisati dodatni zahtjevi i potrebe korisnika budžetskih sredstava. S druge strane, na bazi dodatnih informacija, projekcija ostvarenja tekućeg Budžeta i drugih pokazatelja, bit će definisane eventualne promjene prihodne osnove za prihvatanje iskazanih zahtjeva korisnika.

OBRADIVAČ

Služba za finansije i ekonomiju
Hojkurić Hamzaliya, dipl.oec.

PREDLAGAČ

OPĆINSKI NAČELNIK
Mr.sc. Suad Huskić, profesor

Broj: 02-14-2-650-20/15

Datum: 15.10.2015. godine